

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Історичний факультет

Програма міжнародної наукової конференції

**Спільна спадщина
Річ Посполита обох народів
в польській і українській
історичній думці XIX і XX ст.**

27 - 28 вересня 2018 р., Дрогобич

**Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка
Towarzystwo Historiograficzne**

**ПРОГРАМА НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
PROGRAM KONFERENCJI NAUKOWEJ**

***Спільна спадщина. Річ Посполита обох народів
в польській і українській
історичній думці XIX і XX ст.
(Дрогобич, 27-28 вересня 2018 р.)***

***Wspólne dziedzictwo. Rzeczpospolita Obojga Narodów
w polskiej i ukraińskiej
myśli historycznej XIX i XX w.
(Drohobycz, 27-28 września 2018 r.)***

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету: Надія Скотна, д-р філос. наук, проф., ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Заступник голови оргкомітету: Віталій Тельвак, д-р. іст. наук, проф. Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Секретар оргкомітету: Лідія Лазурко, канд. іст. наук, доц. Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Леонід Зашкільняк, д-р. іст. наук, проф. Львівського національного університету імені Івана Франка

Певел Серженга, д-р. габ., проф. Жешівського університету, голова “Історіографічного товариства”

Йоанна Пісулінська, д-р. габ., проф. Жешівського університету, секретар “Історіографічного товариства”

Олег Петречко, д-р. іст. наук, проф. Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Ірина Лозинська, канд. іст. наук, доц. Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Віталій Масненко, д-р. іст. наук, проф. Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Василь Педич, канд. іст. наук, доц. Івано-Франківського національного технічного університет нафти і газу

Конференція організована за підтримки компаній:

«ГрінЕра Україна» та «Сучасні діагностичні системи»

27 вересня / 27 września Відкриття конференції. Пленарне засідання Конференц-зал дому “Самарянин”, вул. Козловського 57/1

Модератор / Moderator: Віталій Тельвак (Дрогобич)

- 10.00-10.20 *Привітальне слово ректора ДДПУ ім. І.Франка проф. Надії Скотної*
- 10.20-10.40 Проф. Леонід Зашкільняк (Львівський національний університет імені Івана Франка), *Річ Посполита Обох Народів в ретроспективі української історіографії*
- 10.40-11.00 Prof. dr hab. Wojciech Wrzosek, Dr. Karolina Polasik-Wrzosek, (UAM w Poznaniu), *O dialogu historiografii sąsiedzkich – metodologicznie*
- 11.00-11.20 Д-р іст. наук Ігор Гирич (Інститут археографії та джерелознавства НАН України), *Концепт Люблінської унії в українській та польській історіографії доби позитивізму*
- 11.20-11.40 Prof. dr hab. Rafał Stobiecki (Uniwersytet Łódzki), *Na drodze do pojednania. Uгода w Hadziaczu w polskiej myśli historycznej na emigracji po 1945 r.*

11.40-12.10 **Перерва / Przerwa**

Модератор / Moderator: Павел Серженга (Жешів)

- 12.10-12.30 Проф. Ірина Колесник (Інститут історії НАН України), *Локально-національні моделі минулого з перспективи глобальної історії*
- 12.30-12.50 Dr hab. prof. Katarzyna Błachowska (Uniwersytet Warszawski), *Pierwsza Rzeczpospolita – fenomen istnienia versus fenomen upadku. Kierunki i metodologiczne podstawy ewolucji spojrzenia na Pierwszą Rzeczpospolitą w polskiej i ukraińskiej historiografii XIX – pierwsza połowa XX w.*

- 12.50-13.10 Д-р. іст. наук Дмитро Вирський (Інститут історії НАН України), *Річпосполитський досвід України: представлення/конструкція уявлень в ранньомодерній історіографії*
- 13.10-13.30 Доц. Лідія Лазурко (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Образ Речі Посполитої на сторінках польських історичних часописів Львова XIX – поч. XX ст.*
- 13.45-14.15 **Дискусія / Dyskusja**
- 13.30-13.45 Проф. Віталій Масненко: **Презентація** колективної монографії: *“Історичні образи «сусідів» на українсько-польсько-білоруському прикордонні: міфи – студії – пам’ять. Колективна монографія / Керів. автор. кол. та редактор В.В. Масненко. — Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2017. — 350 с.*
- 14.15-15.15 **Перерва на обід / Przerwa obiadowa**
- 15.30-18.00 **Піша прогулянка: Дрогобич / Piesza wycieczka: Drohobycz**
- 18.00 **Святкова вечеря / Uroczysta kolacja**

28 вересня / 28 września

Секція I / Sekcja I

- 9.00-9.15 Dr. Ewa Solska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), *Kto wymyślił Pierwszą Rzeczpospolitą?*
- 9.15-9.30 Проф. Іван Куций (Тернопільський державний педагогічний університет імені В. Гнатюка), *Між «цивілізованістю» та «варварством»: Річ Посполита в історично-цивілізаційних уявленнях Пантелеймона Куліша*
- 9.30-9.45 Mgr. Karol Kasprowicz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) „*Epistemologia kolonialna*”. *Teoria (post)kolonialna a dziedzictwo Rzeczypospolitej Obojga Narodów*
- 9.45-10.00 Dr. hab. prof. Adam Redzik (Uniwersytet Warszawski) *Ustrój Rzeczypospolitej w przeddzień upadku – prawo a rzeczywistość*
- 10.15-10.30 **Дискусія / Dyskusja**
- 10.30-11.00 **Перерва / Przerwa**
- 11.00-11.15 Dr hab. prof. Marek Woźniak (UMCS w Lublinie), „*Kresy*” *we współczesnym dyskursie (historycznym/publicznym)*
- 11.15-11.30 Проф. Віталій Масненко (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького), *Державний/політичний устрій Речі Посполитої в реценції В'ячеслава Липинського*
- 11.30-11.45 Dr. Tomasz Maćkowski (Uniwersytet Gdański), *Poglądy Gottfrieda Lengnicha na ustrój Rzeczypospolitej i ich recepcja w polskiej historiografii przed II wojną światową*
- 11.45-12.00 Dr hab. prof. Sławomir Łukasiewicz (Katolicki Uniwersytet Lubelski), *Miejsce Polski w Europie w myśli politycznej polskich emigrantów 1939-1990*
- 12.00-12.15 **Дискусія / Dyskusja**

- 12.15-13.00 **Перерва на обід / Przerwa obiadowa**
- 13.00 **Екскурсія: фортеця Тустань / Wycieczka: Twierdza Tustan**
- 17.00-17.30 **Підведення підсумків конференції / Podsumowanie konferencji**

28 вересня / 28 września

Секція II / Sekcja II

9.00-9.15 Dr hab. prof. Jolanta Kolbuszewska (Uniwersytet Łódzki), *Bohaterowie i antybohaterowie w historiografii polskiej drugiej połowy XIX wieku*

9.15-9.30 Доц. Василь Педич (Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу), проф. Віталій Тельвак (Дрогобицький державний університет імені Івана Франка), *Гадяцька угода як українсько-польський компроміс в дослідженнях львівських учнів школи М. Грушевського*

9.30-9.45 Проф. Тетяна Цимбал (ДВНЗ “Криворізький національний університет”), *Філософія героїзму в інтелектуальній спадщині В. Липинського*

9.45-10.00 Dr. Norbert Morawiec (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie), *Odcienie słowiańskości. „Polskość”, „zachodnioruskość” a „małoruskość” w myśli historycznej Michaiła Kojalowicza*

10.00-10.30 **Дискусія / Dyskusja**

10.30-11.00 **Перерва / Przerwa**

11.00-11.15 Dr hab. prof. Joanna Pisulińska (Uniwersytet Rzeszowski), *Władca idealny. Stefan Batory w polskiej historiografii II poł. XIX wieku.*

11.15-11.30 Кан. іст. наук Тарас Гриневич (ІППТ НУ “Львівська політехніка”), *Образ героя та антигероя Речі Посполитої в творчості Людвіка Кубалі*

11.30-11.45 Prof. dr hab. Eugeniusz Koko (Uniwersytet Gdański) *Wizja postaci Iwana Mazepy w dorobku Franciszka Rawity-Gawrońskiego*

11.45-12.00 Dr hab. prof. Paweł Sierżęga (Uniwersytet Rzeszowski), *U podstaw Narbuttowskiej wizji Litwy i stosunków polsko-litewskich*

- 12.00-12.15 **Дискусія / Dyskusja**
12.15-13.00 **Перерва на обід / Przerwa obiadowa**
13.00 **Екскурсія: фортеця Тустань / Wycieczka: Twierdza Tustan**
17.00-17.30 **Підведення підсумків конференції / Podsumowanie konferencji**

28 вересня / 28 września

Секція III / Sekcja III

09.00-09.15 Mgr. Oleksandr Avramchuk (Uniwersytet Warszawski), *Ukraińscy historycy emigracyjni w USA wobec idei jagiellońskiej (1945-1991)*

09.15-09.30 Проф. Віталій Яремчук (Національний університет «Острозька академія»), *Люблінська унія у працях українських радянських істориків*

09.30-09.45 Dr. Anna Brzezińska (Uniwersytet Łódzki), *Miejsce Ukrainy w Pierwszej Rzeczypospolitej na łamach „Rocznika Europy Środkowo – Wschodniej”*

09.45-10.00 Доц. Костянтин Івангородський (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького), *Етнічні трансформації східнослов'янських спільнот у межах ВКЛ: сучасна білоруська історіографія*

10.00-10.30 **Дискусія / Dyskusja**

10.30-11.00 **Перерва / Przerwa**

11.00-11.15 Доц. Орест Лиліо (Український Католицький Університет, Львів), *Стан та перспективи дослідження історії мистецького осередку Львова та його представників у другій третині - кінці XVIII ст.*

11.15-11.30 Валентин Ребенок (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя), *Українська козащина початку XVII ст. у висвітленні варшавської і краківської історичної школи (Т.Корзон і Ю.Шуйський)*

11.30-11.45 Володимир Бойко (Львівський національний університет імені Івана Франка), *Образ Російської імперії в уявленнях еліт Речі Посполитої на Чотирьохлітньому Сеймі (1788-1792 рр.)*

11.45-12.00 Андрій Хворостовський (Львівський національний університет імені Івана Франка), *Лицар вдів і сиріт: ідеї соціальної справедливості у правовій спадщині Бартоломея Гроїцького*

- 12.00-12.15 **Дискусія / Dyskusja**
12.15-13.00 **Перерва на обід / Przerwa obiadowa**
13.00 **Екскурсія: фортеця Тустань / Wycieczka: Twierdza Tustan**
17.00-17.30 **Підведення підсумків конференції / Podsumowanie konferencji**

27 вересня / 27 września
Секція IV / Sekcja IV

- 15.00-15.10 Олександр Пестриков (Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д.І. Яворницького), *Річ Посполита в стратегіях історичного обґрунтування приналежності регіону Сілезії до Польщі у 1940-50-х роках*
- 15.10-15.20 Проф. наук Надія Темірова (Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця), *Стратегії адаптації польської аграрної аристократії до російського імперського середовища: зміни української парадигми*
- 15.20-15.30 Доц. Ольга Морозова (Чорноморський Національний Університет імені Петра Могили, м. Миколаїв), *Парламентарна система Речі Посполитої в українській і польській історичній думці*
- 15.30-15.40 Оксана Пестрикова (Дніпровський національного університету імені Олеся Гонча), *Річ Посполита та Україна у творчому доробку Людвіка Кубалі*
- 15.40-15.50 Любов Шиян (Вишнівський відділ Національного заповідника Замки Тернопілля), *Вишиневецька бібліотека XVIII ст. – осередок просвітництва на Волині*
- 15.50-16.00 Ігор Гулюк (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки). *Порівняльна характеристика реценції персони Петра Скарги в історіографії XIX –XX ст.*
- 16.00-16.30 **Дискусія / Dyskusja**
- 16.30-17.00 **Перерва / Przerwa**
- 17.00-17.10 Ігор Западенко (Державний історико-культурний заповідник «Межибіж»), *Меджибізьке кохання Тадеуша Костюшка: особиста мелодрама в декораціях розбору Речі Посполитої*

- 17.10-17.20 Мгр. Наталя Ткачик (Інститут славістики Польської академії наук, Варшава), *Покуття в Речі Посполитій очима мандрівників: образ, реалії, інтерпретація*
- 17.20-17.30 Асп. Євген Гулюк (Львівський національний університет імені Івана Франка), *Підставові засади та ключові особливості опису єзуїтів та релігійних відносин на теренах Речі Посполитої у працях митрополита Іларіона (Огієнка)*
- 17.30-17.40 Доц. Ольга Гайдай (Чорноморський національний університет імені Петра Могили), *Ордени Царства Польського в нагородній системі Російської імперії*
- 17.40-17.50 Проф. Сергій Корновенко (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького), *Селянський фактор Української революції 1917-1921 рр.: сучасний історичний наратив*
- 17.50-18.00 Dr hab. prof. Roman Nowacki, (Politechnika Opolska), *Poglądy Oswalda Balzera na ustrój Rzeczypospolitej*
- 18.00 **Святкова вечеря / Uroczysta kolacja**

28 вересня / 28 września

Секція IV / Sekcja IV

- 09.00-09.10 Доц. Богдан Янишин (Інститут історії України НАН України), *Українські наукові товариства в Галичині автономної доби: історіографія проблеми*
- 09.10-09.20 Доц. Вікторія Тельвак (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Постать Богдана Хмельницького у творчій спадщині Михайла Грушевського*
- 09.20-09.30 Василь Менько (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Фінансово-господарська діяльність православних церковних братств Київської митрополії XVI-XVII ст. у світлі історіографічних досліджень*
- 09.30-09.40 Доц. Юрій Стецик (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Василіанське чернецтво у візіях польських істориків Католицької Церкви другої половини XIX ст.*
- 09.40-09.50 Доц. Оксана Блашків (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach), *Друкар Іван Федоров: між історіографічним та літературним образом*
- 09.50-10.00 Доц. Руслана Попп (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Історіографія дослідження етносоціальних процесів Речі Посполитої*
- 10.00-10.10 Доц. Ірина Лозинська (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Окупація російськими військами Галичини в роки Першої світової війни: огляд сучасної історіографії.*
- 10.10-10.20 Асп. Юрій Поліщук (ВСП Чигиринський коледж УНУС) *Річпосполитська проблематика в джерелознавчій спадщині Мирона Кордуби*
- 10.20-10.30 Проф. Олег Петrenchко (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Антична традиція демократії та Річ Посполита*
- 10.30-11.00 **Дискусія / Dyskusja**

11.00-11.30 **Перерва / Przerwa**

11.30-11.40 Доц. Володимир Галик, (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Проблеми соціально-економічного та політичного становища Речі Посполитої у науковій спадщині Івана Франка*

11.40-11.50 Асп. Володимир Драган (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Перебіг подій у роки Першої світової війни на теренах Східної Галичини за спостереженнями Стефана Коваліва*

11.50-12.00 Доц. Тарас Батюк (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Мирон Кордуба як дослідник Хмельниччини: археографічний та історіографічний аспекти*

12.00-12.10 Доц. Олександр Козій, Оксана Горбачик (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Річпосполитська проблематика в творчій спадщині Матвія Стахів*

12.10-12.20 Доц. Микола Галів, проф. Василь Ільницький (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Дискусія про обставини заснування Київської братської школи в українській та російській історіографії другої половини XIX ст.*

12.20-12.30 Доц. Світлана Біла (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Етнополітичні інтереси Речі Посполитої та поширення унії у західних єпархіях Київської митрополії у польській історіографії міжвоєнного періоду*

12.30-13.00 **Дискусія / Dyskusja**

13.00-14.00 **Перерва на обід / Przerwa obiadowa**

14.00-14.10 Канд. іст. наук Інна Савчук, канд. іст. наук Святослав Журавльов (Харків), *Річпосполитська проблематика на сторінках журналу «Україна»*

- 14.00-14.10 Канд. іст. наук Мар'яна Маркевич (Київ), *Полоністичні сюжети в історіографічній спадщині Дмитра Багалія*
- 14.10-14.20 Доц. Володимир Наконечний (Київський національний університет культури і мистецтв), *Польсько-український дискурс сучасного лемкознавства*
- 14.20-14.30 Асп. Васирина Цюпак (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Повстання Спартак: історіографія проблеми*
- 14.30-14.40 Доц. Оксана Медвідь (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Політична діяльність Дмитра Палієва у міжвоєнний період (1919 - 1939): історіографія проблеми*
- 14.40-14.50 Канд. іст. наук Галина Гриценко (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Церковно-релігійне життя українців і білорусів у 1920 – 1930-ті рр.: огляд сучасної історіографії*
- 14.50-15.00 Асп. Ярослав Тарасюк (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Дискусійні проблеми сучасного антикознавства*
- 15.00-15.10 Асп. Роман Тарнавський (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Марк Красс в сучасній польській історіографії*
- 15.10-15.20 Доц. Микола Олійник (Львівська академія друкарства), *Сучасна історіографія реформи Гая Марія: традиційне бачення і новітні підходи*
- 15.20-15.30 Доц. Лідія Тиміш (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), *Історико-церковні дослідження на сторінках міжвоєнного греко-католицького наукового видання “Записки Чину св. Василія Великого”*
- 15.30-15.40 Наталія Гриньох, Наталія Данилиха (ВП ЛФ КНУКІМ), *Етнічний культуралізм: історіографія проблеми*
- 15.40-15.50 Інна Пахолок (ВП ЛФ КНУКІМ), *Сучасна історіографія дослідження Зелених свят в українців*

- 15.50-16.00 Доц. Ігор Фицик (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини), *«Ностальгія за Річчю Посполитою»: сучасний історіографічний дискурс мемуарів шляхти Правобережної України XIX століття*
- 16.00-16.10 Доц. Ольга Барвінок (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини), *Рід Тишкевичів в історії Речі Посполитої: сучасна польська історіографія*
- 16.10-16.20 Проф. Ігор Кривошея (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини), *Графи Потоцькі у суспільно-політичному житті Речі Посполитої доби «Великого Сейму»: польська та українська історіографія*
- 16.20-16.30 Проф. д-р. іст. наук Ірина Кривошея (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини), *Польська історіографія про інститут «товаришів хоругви» в обороні поточній та війську кварцяному (XVI – перша половина XVII ст.)*
- 16.30-16.40 Доц. Володимир Абраменко (Ростовський державний університет шляхів сполучення), *Образ Марти Борецької в історичній думці слов'янських народів Центрально-Східної Європи*
- 16.40-16.50 Канд. іст. наук Ольга Владига (Львівське вище професійне училище комп'ютерних технологій та будівництва), *Внесок львівської історичної школи Михайла Грушевського в дослідження козацької доби: археографічний аспект*
- 16.50-17.00 Назар Олещук (Інститут історії України НАН України), *Поляки в очах українців, українці в очах поляків: національні відносини перед Другою світовою війною в ракурсі національної преси*
- 17.00-17.30 **Підведення підсумків конференції / Podsumowanie konferencji**